

¿QUANTS AUTORS SE'N SORTIRAN?

Un terç estat: els nous lectors

Una nova raça de lectors, cultivats més o menys amb els mateixos patrons, exigeixen dels escriptors formes renovadores que, potser, suposaran un preu literari massa alt.

Francesc Parcerisas

El triomf del «terç estat» dels lectors cultivats i consumistes, el dels professionals amb un xic de lleure i un raconet de vel·leïtats intel·lectuals variadíssimes, ha esdevingut un fenomen indiscutible, abassegador —i, en d'altres sentits, també un xic preocupant—. És l'estat omnipotent que s'inicià en la literatura «seriosa», després de diverses epidèmies saint-exuperianes, brechtianes, pavesianes, camusianes, totes molt dignes però mal païdes, purament mimètiques, com una mena de xarmpió mental adolescent, amb l'enamorament ferotge, profund, visceral i racional de la *Justine* de Lawrence Durrell.

El poder literari d'aquest terç estat és extraordinari: els podeu trobar que fan cua davant els taulells de les agències de viatges per a una petita escapada estiuenca (l'esquí fóra un pecat més difícil de confessar), o a

REPRODUCCIÓ DE L'«EUROPEO»

Caricatura del «best-seller» Eco.

l'entrada del treure, o quan surten a passejar el nen i la nena o el gos, amb una de les impresentables novel·les de Bukovsky sota el braç, o amb *Les memòries d'Adrià*, o amb *El nom de la rosa*, o *L'amant*, o amb qualsevol dels altres *best-sellers* que ells mateixos han creat.

Perspicaces, intel·ligents, cultivats pel prejudici de la manca de prejudicis solen arrufar el nas davant els premis literaris, davant les editorials amb tiratges multitudinaris, i no els reca d'entrar a les llibreries i pagar uns bitllets mentre recorden l'època en què procuraven pispar un Marx, un Lenin o un Della Volpe d'amagatotis. Alguns han arribat a llegir en francès, o en anglès, o en italià, però només els molt conspicus segueixen cultivant aquest costum pedant i in-

necessari. No els fa res de llegir en català, s'hi han anat avesant, però encara fan més via en castellà i troben que certs autors catalans abusen d'un lèxic una mica rebuscat.

Aquests són els nostres semblants, els nostres germans, nosaltres mateixos i, avui, els autors i els editors sospiren per trobar la fórmula màgica que pugui distreure aquest terç estat del vídeo amb Ingrid Bergman o del compact amb *La flauta màgica*, per retornar-los, ni que sigui unes hores, al plaer de la lectura, com quan eren menuts i havien de fer llit entre les llàgrimes de Louise May Alcott, les entremaliadures de Guillermo, i l'especulació científico-positivista de Jules Verne.

Aquest públic ha esdevingut el gran públic lector. És la classe social que fomenta la lectura perquè es va formar quan encara no hi havia la televisió o era incipient —i el cinema sols era un luxe excepcional de diumenges—, entre llibres. Executius, infermeres, administratius, mestres... mostren la patent d'una formació «culturitxada» amb els llibres que tenen pertot. I, per a ells, s'ha creat una «nouvelle cuisine» de gustos literaris: ingredients bàsics i tocs exòtics, salses, amanides variades, algun toc primitivament autèntic, fantasia de primera mà. Encara és difícil de saber si el preu no serà massa alt. Dickens o Dostoievski van aconseguir sortir-se'n molt bé, tot i escriure de cara a la venda dels fulltons, però encara està per veure si els escriptors d'avui —es diguin García Márquez, Eco, Süskind o Pepet Pons— se'n sortiran tan bé. □

La teua taula en festes

BAR
RESTAURANT
La Lonja

Palafox, 1. Tel. 352 99 75
València 46001

La Riuà
dinars i sopars
RESTAURANT
VALENCIA

Mar, 27
Tel. 331 71 72
VALENCIA - 3